

 <p>تاریخ آزمون: ۱۴۰۱/۱۰/۱۲ مدت امتحان: ۷۵ دقیقه طراح سوال: زهرا کرمی</p>	<p>باسمه تعالی مدیریت آموزش و پرورش ناحیه ۴ دیرستان علوم و معارف اسلامی هدی آزمون نوبت اول سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۱ تعداد صفحه: ۴ تعداد سؤال: ۲۸</p>	<p>نام و نام خانوادگی: سئوالات امتحان درس: فنون ادبی پایه دوازدهم - کلاس ..... رشته: علوم و معارف اسلامی نام دبیر:</p>
<p>تاریخ تصحیح: / / ۱۴۰۱ نمره: با عدد ( ) نمره با حروف: ( ) امضای دبیر: ( )</p>		
بارم	شرح سوالات	ردیف
۲	<p>الف) تاریخ ادبیات (۲ نمره)</p> <p>۱- در جای خالی واژه مناسب را از داخل کمانک انتخاب کنید. (۰/۵) الف) امثال و حکم از آثار ..... است. (دهخدا- بهار) ب) در عصر مشروطه بیشترین رویکرد نویسندگان به رمان های ..... بود. (سیاسی- تاریخی)</p> <p>۲- درستی و نادرستی عبارت زیر را مشخص کنید. (۰/۲۵) "هدف انجن ادبی خاقان رهایی بخشیدن شعرفارسی از انحطاط اواخر دوره صفوی بود." (درست / نادرست)</p> <p>۳- هریک از ویژگی های شعری زیر مربوط به کدام شاعر دوره بیداری است؟ (۰/۷۵) الف) عرصه هنری وی تصنیف ها و ترانه های میهنی بود که در برانگیختن مردم و آزادی خواهی نقش بسیار موثر داشت. ب) در به کارگیری تعبیرات عامیانه و اشعاری ساده و روان مهارت داشت. قطعه "قلب مادر" از اوست. ج) از شاعران شاخص دوره بیداری است که او را به سبب آزادی خواهی، به زندان انداختند؛ تحت تاثیر مسعود سعد و سعدی بود.</p> <p>۴- مهمترین اثر قائم مقام فراهانی و میرزاده عشقی را از بین آثار زیر انتخاب کنید. (۰/۵) (شمس و طغرا - ایده آل - منشآت - سبک شناس)</p>	
۲	<p>ب) سبک شناسی (۲ نمره)</p> <p>۵- بنیادی ترین تفکر و خواست مشروطه خواهان چه بود؟ (۰/۲۵) الف آزادی ب) تعلیم و تربیت جدید ج) قانون د) توجه به مردم</p> <p>۶- نام دو تن از شاعرانی را که به زبان ساده و صمیمی کوچه و بازار روی آوردند، از بین شاعران زیر انتخاب کنید و در جای خالی بنویسید. (۰/۵) (ملک الشعراى بهار - سيد اشرف الدين گیلانی - ادیب الممالک فراهانی - عارف قزوینی) ۱- ..... ۲- .....</p> <p>۷- جاهای خالی را با عبارت مناسب پر کنید. (۰/۵) الف) یکی از ضعف های تکنیکی در اغلب داستان های دوران مشروطه..... در بعضی صحنه های داستان و سخن گفتن او با خواننده است. ب) شاخص ترین شاعران عصر بیداری که به دفاع از کارگران و ضعیفان توجه داشتند، ابوالقاسم لاهوتی و ..... بودند.</p> <p>۸- سوالات کوتاه پاسخ: (۰/۵) الف) بارزترین شاخصه های زبان شعر عصر بیداری چه بود؟ ب) نمونه ای از تخیلات سراینندگان پیشین را در اشعار کدام شاعر دوره بیداری می توان دید؟</p>	

۹- در شعر " ملک الشعراى بهار " و " ادیب الممالک فراهانى " توجه به چه قالب هاى بیشتر بوده است (۰,۲۵)

الف) قصیده و مثنوی (ب) مستزاد و چهار پاره (ج) قصیده و غزل (د) مثنوی و غزل

پ) موسیقى شعر (۶نمره)

۶

۱۰- برای بیت زیر، کدام وزن برتری دارد؟ چرا؟ (۰,۷۵)

«همت طلب از باطن پیران سحرخیز / زیرا که یکی را ز دو عالم طلبیدند»

الف) مستفعل مستفعل مستفعل مستف (ب) مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن

۱۱- برای هر یک از ابیات زیر، یکی از وزن های داخل کمانک را انتخاب کنید. (۰,۵)

(همسان یک پایه ای - ناهمسان - همسان دولختی)

الف) آب ز نید راه را هین که نگار می رسد / مژده دهید باغ را بوی بهار می رسد

ب) گشت یکی چشمه ز سنگی جدا / غلغله زن، چهره نما، تیز پا

۱۲- نمونه های زیر، به صورتی که بین هلال تقطیع شده است، با کدام اختیارزبانی مطابقت دارد؟ (۰,۵)

الف: بهانه: (U - -) ب: جادویی: (- U -)

۱۳- در کدام یک از تقطیع های زیر حذف همزه صورت گرفته است؟ (۰,۲۵)

الف: خوش اندام: (U - - U) ب: شورانگیز (- U - - U)

۱۴- بیت زیر را تقطیع هجایی کنید، نشانه های هجایی آن را بگذارید، سپس وزن آن را بنویسید. (۱/۵)

« درد عشقی کشیده ام که می پرس / زهر هجری چشیده ام که می پرس »

پایه های آوایی	
وزن	

۱۵- در کدام یک از ابیات زیر، هر سه اختیار زبانی (بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه - حذف همزه - کوتاه تلفظ کردن مصوت

بلند) به کار رفته است؟ (۰,۵)

الف) سعدی نظر از رویت کوتاه نکند هرگز / و روی بگردانی در دامن آویزد

ب) پس سوی کاری فرستاد آن دگر / تا از این دیگر شود او با خبر

۱۶- با توجه به بیت " فریاد که در رهگذر آدم خاکی / بس دانه فشانند و بسی دام تنیدند " (۱/۵)

الف- یک اختیارشاعری زبانی در بیت بیابید و بنویسید در کدام هجا قرار گرفته است؟

ب) هر دو وزن این شعر را بنویسید. (تقطیع لازم نیست فقط وزن ها را بنویسید.)

وزن ۱:

وزن ۲:

 <p>تاریخ آزمون: ۱۴۰۱/۱۰/۱۲ مدت امتحان: ۷۵ دقیقه طراح سوال: زهرا کرمی</p>	<p>باسمه تعالی مدیریت آموزش و پرورش ناحیه ۴ دیرستان علوم و معارف اسلامی هدی آزمون نوبت اول سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۱ تعداد صفحه: ۴ تعداد سؤال: ۲۸</p>	<p>نام و نام خانوادگی: سئوالات امتحان درس: فنون ادبی پایه دوازدهم - کلاس ..... رشته: علوم و معارف اسلامی نام دبیر:</p>
<p>تاریخ تصحیح: ۱۴۰۱/ / نمره: با عدد ( ) نمره با حروف: ( ) امضای دبیر: ( )</p>		
بارم	شرح سوالات	ردیف
	<p>۱۷- در کدام یک از واژگان بیت زیر، مصوت بلند "ی" همواره کوتاه است؟ (۵/.) "من نمی گویم زبان کن یا به فکر سود باش / ای ز فرصت بی خبر در هر چه هستی، زود باش"</p>	
	<p>(ت) زیبایی شناسی (۶نمره)</p>	
۶	<p>۱۸- آرایه قسمت های مشخص شده بیت های زیر را بنویسید. (۲) الف) من مسلمانم / قبله ام یک گل سرخ / جانمازم چشمه، مهرم نور / دشت سجاده من ب) اینکه گاهی می زدم بر آب و آتش خویش را / روشنی در کار مردم بود مقصودم چو شمع ج) چنین گفت پیغمبر راست گوی / ز گهواره تا گور دانش بجوی د) چیست آن سقف بلند ساده بسیار نقش / هیچ دانا زین معما در جهان آگاه نیست</p> <p>۱۹- بیت زیر به چه داستانی اشاره دارد؟ نام این آرایه چیست؟ (۷۵/.) "گفت آن یار کزو گشت سر دار بلند / جرمش این بود که اسرار هویدا می کرد"</p> <p>۲۰- کدام آرایه در بیت زیر به کار نرفته است؟ (۵/.) « گر ندیدی قبض و بسط عشق را / گریه مینا نگر خندیدن ساغر ببین » الف) تشخیص ب) لف و نشر پ) متناقض نما ت) تضاد</p> <p>۲۱- در کدام یک از ابیات «تضاد» و در کدام یک «متناقض نما» وجود دارد؟ (۵/.) الف) فلک در خاک می غلتید از شرم سرافرازی / اگر می دید معراج ز پا افتادن ما را ب) در نیابد حال پخته هیچ خام / پس سخن خاموش باید والسّلام</p> <p>۲۲- با توجه به بیت زیر، به سوال ها پاسخ دهید. (۷۵/.) « اگر ز خلق ملامت و گر ز کرده ندامت / کشیدم از تو کشیدم، شنیدم از تو شنیدم » الف: نوع "لف و نشر" را مشخص کنید . ب): "لف اول" و "نشر دوم" را بیابید و بنویسید .</p> <p>۲۳- سعدی در عبارت زیر با استفاده از کدام آرایه ادبی ارتباط «کفر و فقر» را نشان داده است؟ (۵/.) «درویش بی معرفت نیارآمد تا فقرش به کفر انجامد «کاد الفقر ان یكون کفرا»</p>	

۲۴- آرایه متناقض نما را در شعر زیر توضیح دهید. (۱/۵)

«عجب مدار که در عین درد خاموشم / که درد یار پری چهره عین درمان است

۲۵- در بیت زیر آرایه "تضمین" را مشخص کنید؛ حافظ از شعر کدام شاعر تضمین کرده است؟ (۱/۵)

"خیز تا خاطر بدان ترک سمرقندی دهیم / کز نسیمش بوی جوی مولیان آید همی"

ث) نقد و تحلیل نظم و نثر (۴ نمره)

۴

۲۶- سروده زیر از ملک الشعرای بهار است. پس از خواندن این سروده به پرسش‌ها پاسخ دهید. (۲)

از ملک ادب حکم گزاران همه رفتند	شو بار سفر بند که یاران همه رفتند
آن گرد شتابنده که در دامن صحراست	گوید چه نشینی که سواران همه رفتند
داغ است دل لاله و نیلی است بر خاک	کز باغ جهان لاله عذاران همه رفتند
افسوس که افسانه سرایان همه خفتند	اندوه که اندوه گساران همه رفتند

الف) دو ویژگی ادبی این سروده را بنویسید. ۱- ..... ۲- .....

ب) یک ویژگی زبانی این سروده را بنویسید. ۱- .....

ج) یک ویژگی فکری بارز سروده را بنویسید. ۱- .....

۲۷- متن زیر از کتاب «چرند و پرند» علامه دهخدا از نویسندگان معروف سبک بیداری است. پس از خواندن متن به

سوالات پاسخ دهید. (۱/۵)

«باری چه دردسر بدهم؟ آن قدر گفت و گفت و گفت تا ما را به این کار واداشت. حالا که می بیند آن روی کار بالاست، دست و پایش را گم کرده، تمام آن حرف‌ها یادش رفته. تا یک فراش قرمز پوش می بیند، دلش می تپد. تا به یک ژاندارم چشمش می افتد، رنگش می پرد. می گوید: امان از همنشین بد».

الف) دو مورد از "ویژگی زبانی" این نوشته را بنویسید.

ب) یک مورد از "ویژگی های فکری" این دوره را در نوشته بیابید.

۲۸- مفهوم کلی (ویژگی فکری) بیت زیر را بنویسید. (۱/۵)

"آتش حب الوطن چو شعله فروزد / از دل مومن کند به مجمره اسپند"

علم و ایمانان، همواره زیاده-کرمی